

GUIDE - Facilitiranje obrazovanja odraslih s teškoćama u učenju za profesionalni razvoj

Projekt br. 2023-1-IT02-KA220-ADU-000160459

Priprema nastave za DISLEKSIJU

Sufinancira
Europska unija

Naslov lekcije: Osnovne komunikacijske vještine i priprema za razgovor za posao	Predmet: Komunikacijske vještine	Trajanje: 180 minuta
Ciljevi učenja: Na kraju sesije polaznici će: • Razumjeti kako na komunikaciju utječu slušanje, percepcija i ponašanje. • Prepoznati ključne elemente aktivnog slušanja i poštovane konverzacije. • Uočiti ulogu komunikacije na razgovoru za posao. • Vježbati predstavljanje vlastitih snaga i odgovaranje na uobičajena pitanja na razgovoru za posao. • Steći samopouzdanje u prezentiranju sebe tijekom razgovora za posao.	Ishodi učenja: Nakon sudjelovanja u lekciji polaznici će moći: • Prepoznati kako loša komunikacijska ponašanja (npr. upadanje u riječ, ignoriranje, mijenjanje teme) utječu na razgovore. • Demonstrirati tehnike aktivnog slušanja (npr. parafraziranje, kontakt očima, klimanje glavom) u dijalozima. • Objasniti kako razlike u percepciji mogu dovesti do nesporazuma u stvarnim situacijama. • Nabrojati najmanje tri kvalitete dobrog razgovora i povezati ih s vlastitim iskustvom. • Procijeniti primjere dobrog i lošeg ponašanja na razgovoru za posao i opravdati svoje mišljenje. • Naveći najmanje jednu osobnu snagu i objasniti kako ona može biti prednost na radnom mjestu. • Odgovoriti na 3–5 uobičajenih pitanja s razgovora koristeći pripremljene početke rečenica. • Sudjelovati u probnom razgovoru za posao i u ulozi intervjuera i u ulozi kandidata, koristeći poštovanu komunikaciju. • Reflektirati o vlastitom nastupu i izraziti veće samopouzdanje u svojim komunikacijskim vještinama	
Nastavne strategije: • Iskustveno učenje • Učenje među vršnjacima • Vizualna i verbalna podrška (scaffolding) • Refleksivna pitanja • Pozitivno potkrepljenje	Metode i postupci poučavanja: • Interaktivne prezentacije • Igranje uloga (role-play) • Grupne rasprave • Vježbe uz vodstvo • Promatranje i povratne informacije • Korištenje radnih listova i vizualnih pomagala radi smanjenja kognitivnog opterećenja i podrške polaznicima s disleksijom ili nižom razinom pismenosti	
Uvod / zagrijavanje: Igra crtanja leđa uz leđa (opisano u nastavku).	Kratki opis aktivnosti: • Igra crtanja za zagrijavanje – demonstrira komunikaciju, jasnoću i percepciju.	Praktična primjena (radionički scenarij):

	• Igranje uloga lošeg slušanja – ističe kako uobičajena ponašanja utječu na razgovor. • Vježba aktivnog slušanja – razvija vještine poštovanog i pažljivog slušanja. • Vježba perspektive – pokazuje kako percepcija utječe na komunikaciju. • Što čini dobar razgovor? – polaznici zajednički stvaraju popis elemenata dobre komunikacije. • Glasanje o ponašanjima na razgovoru za posao – polaznici procjenjuju primjere dobrog/lošeg ponašanja. • Dijeljenje osobnih snaga – gradi samopouzdanje u samoizražavanju. • Vježbanje odgovaranja na pitanja – polaznici koriste početke rečenica kako bi jasno odgovarali. • Probni razgovori za posao – simulirani intervjui s izmjenom uloga i povratnim informacijama. • Refleksija i zaključak – polaznici identificiraju osobne uvide i ocjenjuju razinu vlastite ugone.	Probni razgovor za posao – sudionici se izmjenjuju u ulozi intervjera i kandidata koristeći stvarna pitanja i početke rečenica. Vježbaju primjenu strategija komunikacije naučenih ranije, poput aktivnog slušanja, poštovanog tona i isticanja osobnih snaga.
Resursi i alati: • Četiri radna lista • Prezentacijske slike/slajdovi • Vizualna pomagala • Plakat ili ploča za grupni unos • Štoperica ili timer za krugove igranja uloga	Diferencijacija i prilagodba: • Jasni fontovi bez serifa (npr. Arial, Verdana) u velikoj veličini (minimalno 14 pt), s jakim kontrastom pozadine (tamni tekst na svijetloj podlozi). • Vizualni rasporedi i ikone koriste se za označavanje koraka aktivnosti. • Obojeni prozirni listovi ili tonirani papir za radne listove koriste se kako bi se smanjio vizualni stres (posebno za disleksiju). • Slajdovi ili radni listovi s tekstom nisu pretrpani; zadržane su samo ključne riječi. • Usmene upute i demonstracija daju se prije svakog zadatka. Prijedlozi: • Uvedite pauze za kretanje (posebno korisno za ADHD/dispraksiju). • Čitajte upute za uloge naglas; različite uloge označite bojama (za Aktivnosti 1 i 2). • Podržite slaganje po redu dajući samoljepljive papiriće sa svakim pojmom posebno, koje sudionici mogu pomicati (za aktivnosti rasprave). • Omogućite dodatno vrijeme za čitanje, pisanje i formuliranje odgovora. • Ponudite alate za smirenje (fidget tools) ili dopustite tiho crtanje tijekom rasprave. • Koristite samoljepljive papiriće ili vizualne sekvence (npr. kartice s brojevima ili slikama) za korake u raspravi ili refleksiji.	

- Pripremite listu pojmova unaprijed: uključite ključne izraze i odgovarajuće vizuale prije sesije.

Metode vrednovanja:

- samorefleksija

STRATEGIJA POUČAVANJA I UČENJA

Trajanje	Aktivnosti predavača	Aktivnosti polaznika	Metoda vrednovanja i dokazi
15'	Aktivnost zagrijavanja: Crtanje • TTrener spaja sudionike u parove – oni sjede leđa uz leđa, okrenuti jedno od drugoga. • Svaki sudionik dobiva crtež koji treba opisati drugome, olovku i prazan list papira. • Crtež je dostupan u Prilogu I, a upute na slajdovima 3–5. Prijedlozi: • Prikažite ogledni primjer (model) aktivnosti prije	• Sudionici se ne smiju gledati niti pokazivati crteže jedan drugome – mogu komunicirati isključivo verbalno. • Naizmjenično preuzimaju ulogu osobe koja opisuje sliku i osobe koja crta opisani crtež. • Nakon što oba crteža budu gotova, sudionici ustaju i pokazuju crteže jedan drugome, uspoređujući original i kopiju.	Refleksija – pitanja za grupu: • Kako ste se osjećali tijekom ove aktivnosti? • Je li bilo teško davati upute / crtati sliku? • Je li bilo lako opisati ili razumjeti? Što je bilo najteže? • Kako bi se ovakva situacija mogla dogoditi na poslu ili u vašem osobnom životu?

		nego što polaznici započnu.		Zaključak trenera: Poruka koju želimo poslati i način na koji se ta poruka primi mogu biti vrlo različiti.
5'	Proces komunikacije – prezentacija	- Trener održava jednostavnu vizualnu prezentaciju o procesu komunikacije. Slajdovi 6–8		
15'	Aktivnost I – Slušaš li?	- Trener dijeli sudionike u grupe od troje. - Svakom sudioniku se dodjeljuje uloga: govornik, slušatelj i promatrač. - Upute za sudionike nalaze se u Prilogu 2 i na slajdovima 9–10. Prijedlozi: - Dopustite polaznicima da sami odaberu ulogu umjesto da je izvlače	Sudionici izvlače papiriće s uputama koje im trener dijeli. Svaki sudionik čita uputu na svom papiriću prije početka aktivnosti. Slušatelji dobivaju različite upute (i upozorenje da ih ne pokazuju drugima): - Pažljivo slušaj i postavlja relevantna pitanja u prikladnom trenutku. - Daj savjet koji ti nije tražen. - Upadaj u riječ i ne dopusti govorniku da dovrši rečenicu.	Refleksija nakon aktivnosti: Trener postavlja pitanja grupi: - Kako ste se osjećali tijekom aktivnosti? - Što se dogodilo? - Što su primijetili promatrači? - Što su primijetili govornici? - Koje su upute dobili slušatelji? Poveznica sa stvarnim životom:

		nasumično. Ponudite „<i>pomoćne listiće</i>” s početnim rečenicama za govornike.	- Ne uspostavljaj kontakt očima s govornikom. - Smij se kad je govornik ozbiljan. - Razgovaraj s nekim drugim dok govornik priča. - Često mijenjaj temu. - Često komplimentiraj govorniku. - Omalovažavaj govornika. - Razgledavaj prostoriju i izgledaj rastreseno dok govornik priča. - Budi šokiran ili uvrijeđen onime što govornik kaže. Govornici dobivaju uputu da razmisle o nečemu do čega im je jako stalo ili o radnom iskustvu (npr. prvi dan na poslu) i pripreme se govoriti o toj temi dvije minute. Promatrači dobivaju uputu da u tišini bilježe sve interakcije između slušatelja i govornika te da ostanu potpuno tihi tijekom cijelog razgovora.	„<i>Jeste li ikada imali kolegu ili klijenta koji se ovako ponašao?</i>” Zaključna pitanja trenera: - Jeste li imali osjećaj da su vas slušatelji zaista slušali? - Kako se osjećate kada vas netko ne sluša? Trener može zapisivati odgovore sudionika na ploču ili plakat. Ključna poruka: Loše slušanje ljude frustrira i dovodi do pogrešaka.
--	--	---	---	---

5'	Aktivno slušanje – prezentacija	- Trener drži jednostavnu vizualnu prezentaciju o uvodu u aktivno slušanje i savjetima za aktivno slušanje u komunikaciji. Slajdovi 11–15		
15'	Aktivnost 2 – Dobar slušatelj	- Trener spaja sudionike u parove. Slajdovi 16–17 Prijedlozi: - Ponudite početke rečenica poput: „Ono što čujem da govoriš je...” „Možeš li mi reći nešto više o tome?”	- U parovima polaznici biraju temu do koje im je stalo i vode dijalog: jedan započinje razgovor, a partner sluša. - Govornici dobivaju zadatak provjeriti slušaju li ih partneri aktivno. - Zatim se mijenjaju uloge: govornik postaje slušatelj i obrnuto.	Refleksija – pitanja trenera: „Što je govornik primijetio?” „Što vas je navelo da se osjećate saslušano?” - Govornici daju povratnu informaciju o slušateljskim vještinama partnera i navode primjere aktivnog slušanja koje su uočili. - Polaznici uspoređuju i kako su se osjećali u prethodnoj aktivnosti („Loš slušatelj”). Ključna poruka: Aktivno slušanje gradi poštovanje i sprječava sukobe.

20'	Aktivnost 3 – Kut gledanja	• U prvom dijelu aktivnosti trener dijeli sudionike u grupe po 4. • Jedan sudionik iz svake grupe odlazi treneru (jedan po jedan) i dobiva sliku. • Svaki sudionik vidi različitu sliku iste konstrukcije koju je 1977. izradio Arie Berkulin, pod nazivom <i>Swing</i>. • Slajdovi 18–20	• Sudionici se vraćaju u svoje grupe i opisuju ono što su vidjeli ostalim članovima, koji zatim pokušavaju nacrtati sliku prema njihovim uputama. • U drugom dijelu aktivnosti trener traži grupe da pokažu svoje crteže, provjerava s onim tko je vidio sliku koliko su crteži točni, a ostali članovi pokušavaju pogoditi o kojem je objektu riječ. • Trener otkriva da su sve grupe vidjele i crtale slike istog objekta – konstrukcije <i>Swing</i>. Oblik konstrukcije ovisi o položaju promatrača.	• Trener ističe da, slično tome, percepcije iste situacije mogu varirati od osobe do osobe. • Zatim traži sudionike da podijele primjere iz poslovnog ili osobnog života kada je moglo doći do nesporazuma zbog razlika u percepciji.
10'	Rasprava: Što čini dobar razgovor?	• Trener pita sudionike: „Što čini dobar razgovor?” • Naglašava ono što su do sada uvježbavali – biti dobar slušatelj, dijeliti svoje mišljenje i biti poštovan.	• Daju prijedloge poput „<i>kontakt očima</i>”, „<i>slušanje</i>”, „<i>jasno izražavanje</i>”. • Sudjeluju u zajedničkom stvaranju popisa.	Pitanja trenera: • „<i>Koje ste komunikacijske vještine do sada vježbali?</i>” • „<i>Mislite li da bi vam te vještine mogle pomoći na razgovoru za posao?</i>” Sažetak trenera:

		• Zatim pita: „Što vam je pomoglo da se osjećate saslušano ili shvaćeno?” • Trener zapisuje što sudionici navode kao elemente dobrog razgovora. • Potom pita grupu o njihovim iskustvima s razgovorima za posao: ○ „Jeste li ikada bili na razgovoru za posao?” ○ „Kako je to izgledalo?” • Slajdovi 22–37 Prijedlozi: • Zapišite doprinose polaznika na samoljepljive papiriće ili magnetske kartice.		• Sudionici već znaju kako voditi dobar razgovor. • Razgovor za posao zapravo je samo razgovor u kojem imaju priliku pokazati što znaju i mogu. Ključna poruka: Razgovor za posao je razgovor – a vi već znate kako biti dobar komunikator.
--	--	--	--	--

		Vizualno prikažite primjere i ne-primjere dobre konverzacije.		
15'	Aktivnost 4 – Što smijete, a što ne na razgovoru za posao	- Trener pokazuje primjere dobrog i lošeg ponašanja – sudionici odlučuju što je u redu, a što nije na razgovoru za posao. Slajdovi 23–38 Pitanja trenera: <i>„Bi li vam ovo pomoglo na razgovoru?”</i> - Trener objašnjava zašto su određena ponašanja važna. Prijedlozi: - Koristite slike/ikone umjesto cijelih slajdova — npr. slike palca gore/dolje, kartice	- Glasaju palcem gore/dolje i objašnjavaju svoje odgovore. - Raspravljaju o tome što poslodavac očekuje.	- Bilježi koja ponašanja su polaznici točno prepoznali. - Postavlja dodatna pitanja: <i>„Koja ponašanja su vam ulijevala samopouzdanje?”</i> <i>„Koja bi mogla ostaviti loš dojam?”</i> Ključna poruka: Prvi dojam je važan – čak i mala ponašanja pokazuju poslodavcu jeste li spremni za posao.

		semafora s oznakama „smije/ne smije se”.		
10'	Aktivnost 5 – Krug osobnih snaga	- Trener vodi zajedničko dijeljenje u grupi. - Pitanje: „U čemu ste dobri?” - Trener potiče polaznike da razmisle o svojim snagama (npr. dolazak na vrijeme, pomaganje drugima, rad rukama). Slajdovi 38–39 Prijedlozi: - Dopustite polaznicima da pokažu ili zaokruže svoju snagu umjesto da je izgovore naglas.	- Learners name one personal strength aloud (with or without prompts). Others can help suggest strengths. - Polaznici imenuju jednu osobnu snagu naglas (uz ili bez poticajnih pitanja). Drugi mogu pomoći u predlaganju snaga. - Polaznici koriste Prilog 3 kako bi im pomogao u odgovoru.	Pitanja trenera: „Kako ste se osjećali dok ste govorili nešto pozitivno o sebi?” „Je li vam bilo teško? Zašto?” „Je li bilo lakše kada su vam drugi pomogli?” Ključna poruka: Svatko ima svoje snage — poznavanje vlastitih pomaže vam da s više samopouzdanja govorite na razgovoru za posao
15'	Aktivnost 6 – Uobičajena pitanja na	Trener uvodi 3–5 pitanja uz slike ili ikone, npr.:	- U parovima polaznici vježbaju jednostavne odgovore koristeći početke rečenica. - Naizmjenično postavljaju pitanja i odgovaraju.	Pitanja trenera: „Je li vam bilo lako odgovoriti?”

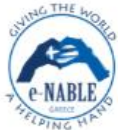
	razgovoru za posao	○ „Recite mi nešto o sebi.” ○ „Koje su vaše slabosti?” ○ „Možete li mi reći nešto o svom prošlom poslu?” ○ „Gdje se vidite za godinu dana?” ● Trener daje početke rečenica u Prilogu 4. ● Slajdovi 41–42		● „Što vam je pomoglo da znate što reći?” ● „Jeste li čuli nešto od partnera što vam se svidjelo?” Ključna poruka: Ne morate puno govoriti — jasni i iskreni odgovori dovoljni su da pokažete tko ste.
20'	Aktivnost 7 – Igranje uloga	● Trener spaja polaznike u parove. ● Trener podržava polaznike u parovima da vježbaju razgovor za posao koristeći kartice s pitanjima.	● Polaznici se naizmjenično stavljaju u ulogu intervjera i kandidata. ● Koriste početke rečenica i vizualna pomagala za vođenje razgovora.	Pitanja trenera: ● „Kako ste se osjećali tijekom intervjua?” ● „Što ste dobro napravili?” ● „Što biste mogli poboljšati?”

		- Nakon 5 minuta mijenjaju uloge. Slajdovi 43–44 Prijedlozi: - Dopustite polaznicima da biraju žele li biti ispitivač ili ispitanik ako osjećaju tjeskobu.		Ključna poruka: Vježbanje vam pomaže da se osjećate sigurnije. Možete naučiti govoriti o sebi jasno i s poštovanjem.
15'	Refleksija i zaključak	- Trener prikazuje vizualni poster ili isprintane listove s „<i>Top 5 savjeta za razgovor za posao</i>”. - Zajedno s grupom naglas čita svaki savjet i objašnjava ga. - Trener postavlja pitanja: „Što je dobro prošlo?” „Što vam je bilo teško?”	- Prate savjete <i>Top 5</i>, postavljaju pitanja i dobivaju svoju kopiju savjeta za ponijeti kući. - Biraju boju kojom izražavaju svoju razinu spremnosti i kažu jednu stvar u kojoj se osjećaju sigurnije.	Pitanja trenera: „Koji vam je savjet bio najkorisniji?” „Što ste novo naučili danas?” „Što ćete zapamtiti za sljedeći put?” „Kako možete nastaviti vježbati ovo?” Ključne poruke: - Uz dobru pripremu, možete odlično odraditi razgovor i pokazati što vas čini vrijednim radnikom.

		- Trener daje obojane kartice sa smajlicima ili kartice semafora kako bi polaznici pokazali kako se sada osjećaju u vezi razgovora za posao. Slajd 45		Već ste napravili napredak. Čak i ako ste nervozni, možete se pripremiti i biti uspješni.
--	--	---	--	---

GUIDE: Facilitiranje obrazovanja odraslih s teškoćama u učenju za profesionalni razvoj

Projekt br.: 2023-1-IT02-KA220-ADU-000160459

Financirano od strane Europske unije. Stavovi i mišljenja izneseni u ovoj publikaciji pripadaju isključivo autoru/autoricama i ne odražavaju nužno stavove Europske unije niti Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Europska unija niti EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.